

Mai - De gamle husene i Løkkehaven

I anledning tiårsjubileet for Sandvika som by vil Månedens kulturminner 2013 fokusere på kulturminner i Bærums hovedstad. Noen kulturminner i Sandvika har vært presentert i "Månedens kulturminne" tidligere, og kan søkes opp i kommunens nettsider.

Det året Sandvika fikk bystatus sto de gamle trehusene ferdig oppført i Løkkehaven ved siden av tidligere Harreschous hotell, i dag Løkke/Røde Kors-huset. Bygningene var blitt demontert i forbindelse med byfornyelsen av Sandvika på 1970-tallet og tatt vare på for senere bruk. Endelig, etter 20 års lagring ble de gjenreist i årene 1995-2003.

To av de tre husene sto opprinnelig på Løkketangen. Mange husker bygningen hvor Sandvika Farvehandel og Gullsmid Gaudernack holdt til. Det var tidligere Ringeriksveien 32 (i dag Elias Smiths vei 7) et kombinert forretningsbygg og bolig fra 1879 som lå ved den gamle hovedveien gjennom Sandvika. "Huset Midt Imellom" (i dag Elias Smiths vei 5) fra ca. 1900 hadde adresse Bruveien 3 i trehusbebyggelsen på Løkketangen, også kalt Knivstikkergata. "Gråstua" (i dag Elias Smiths vei 3) fra tidlig 1800-tall har stått på hjørnet av dagens Anthon Walles vei og Rådmann Halmrasts vei. Der har det vært både urmaker-, blomster-, frukt og grønnsaksforretning. Nr. 5 og 7 er typiske representanter for enkel sveitserstil mens Gråstua har empireinspirert stil.

Bebyggelsesplanen for "gjenreising av gamle hus fra Løkketangen i Løkkehagen" 1993/94 var en oppfølging av intensjonene om å gjenskape et bygningsmiljø sammen med de to gamle husene på den andre siden av Elias Smiths vei (Løkketangen 1 og 3) og Løkke bro fra 1829. Skomakerhuset, med kjerne fra 1700-tallet og påbygd 1823, kan være et av Sandvikas eldste hus. Garver Swanes hus ble oppført i 1884.

Først planla man å gjenreise de tre gamle bygningene nærmere Sandvikselva, men da dette området var flomutsatt, valgtes en plassering langs Elias Smiths vei. Dette ble sett på som en videreføring av historien, siden husene tidligere hadde ligget langs gateløp. I Elias Smiths vei ble de, med både fortau og vegetasjon, gitt en mer tilbaketrukket plassering i forhold til gaten. Meningen var å gjenreise fire hus, de tre bolighusene og et uthus med boder, typisk for sin tid. Uthuset er hittil ikke oppført.

Argumenter for prosjektet var at husene ble plassert i nærheten av opprinnelsesstedet og at det skulle gjenskapes et bygningsmiljø som er med på å bevare en viktig del av Sandvikas identitet. Man forutsatte også at bruken av bygningene ville ligge innenfor formålet "sentrumsområde" og utvikles for "bykreative" formål. Det kan man vel trygt si at man har lykkes med. Brukerne av bygningene går entusiastisk inn for å skape liv i virksomhet i Løkkehaven gjennom utsalg av håndverksprodukter, store arrangementer, konserter og fester. Til byjubileet åpner Sandvika museum på LofThe i Huset Midt Imellom, mens Claude Monet's The og Vinstue i stallen/vognskjulet lenger nede i Løkkehaven åpner etter hvert.

Kilder:

Bærum kommune, Natur og idrett, 2003, Kultursti i Sandvika
Bærum kommune 1993/94, Bebyggelsesplanen for gjenreising av gamle hus fra Løkketangen i Løkkehagen
EB i Huset Midt Imellom

Liv Frøysaa Moe